T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/589
KARAR NO : 2024/18
KARAR TR : 08/01/2024

ÖZET: Davacının başıboş sokak köpeklerinin saldırısından kurtulmaya çalışırken, karayolunda seyir halinde bulunan aracın kendisine çarpmasıyla meydana gelen trafik kazasında uğradığı zararıntazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Y.K
Vekili : Av. Ö. D
Davalı : Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. F. P.T

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacıvekili, 21/01/2020 tarihinde müvekkilinin Abdi İpekçi Caddesi üzerinde ilerlediği esnada, iki başıboş sokak köpeğin saldırısından kurtulmaya çalışırken, seyir halindeki ...SZ ...plakalı aracın müvekkiline çarpması sonucu yaralanmalı trafik kazası meydana geldiğini, başıboş köpeklerin sebep oldukları olaylarla ilgili Yargıtay ve Danıştay kararları bulunduğunu. belediyenin başıboş hayvanları toplayarak barınağa kapatması, bakımlarını sağlaması gerektiğini, müvekkilinin hastanede tedavi altına alındığını ve iki kaburgada kırık, solda incinme, başta yara tanılarının konulduğunu, dava konusu olayın meydana gelmesinde belediyenin kusurlu ve sorumlu olduğunu ifade ederek, uğranılan zarara karşılık, 75.000 TL manevi tazminatın olay tarihindenitibaren işleyecek faizi ile birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 10/03/2022 tarih ve E.2021/364, K.2022/77 sayılı kararı**ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiştir. Bu karar, istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Tüm dosya kapsamının değerlendirilmesinde;

Dava, davacının 21/01/2020 tarihinde meydana gelen başıboş köpeklerin saldırması sonucu yaralanan davacının manevi tazminat taleplerine ilişkindir.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25 Hukuk Dairesi 2020/1299 esas 2021/261 karar sayılı kararında belirtildiği üzere ; Davalı Belediye Başkanlığı bir kamu tüzel kişisidir. Anılan tüzel kişiliğe bağlı olarak ve kamusal kurallar çerçevesinde faaliyet gösteren Belediye organlarının eylem ve işlemleri de kamusal nitelikte olup kamu hizmeti kavramı çerçevesindedir. İstemin ileri sürülüş ve olayın gerçekleşme biçimine göre davanın anılan davalıya yöneltilmesinin nedeni de davalı Belediye'nin hizmet kusuruna ilişkindir.

İdarenin kusura dayanan sorumluluğu uygulamada hizmet kusuru kavramı ile anlatılmaktadır. Hizmet kusurunun üç durumda varlığı hem yargı içtihatları hem de öğreti tarafından kabul edilmiştir. Bu üç durum; hizmetin hiç işlememesi, hizmetin geç işlemesi ve hizmetin kötü işlemesidir.

Buna göre idare kural olarak yürüttüğü kamu hizmeti ile nedensellik bağı kurabilen zararları tazminle yükümlü olup İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının "b" bendi gereğince "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar" idari yargı yerinde tam yargı davası açabilecektir.

6100 sayılı HMK'nun 114/b maddesinde "Yargı yolunun caiz olması" (c) bendinde ise "Mahkemenin görevli olması" dava şartı olarak belirlenmiştir. Yine 115. Maddesinde dava şartlarının davanın her aşamasında ve resen inceleneceği dava şartı noksanlığının tespiti halinde davanın usulden reddine karar verileceği belirtilmiştir.

Şu durumda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 2/1-b maddesi gereğince bu tür işlemlerin tam yargı davası olarak idari yargı yerinde açılacak davada ileri sürülmesi gerektiği gözetilerek davalı

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhinde açılan dava açısından davanın usulden reddine karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan nedenlerle

Mahkememizin GÖREVSİZLİĞİNE, davanın idari yargıda görülmesi gerektiğinden yargı yolu nedeniyle usulden reddine,..."

3. Davacı vekili,aynı istemlebu kez idariyargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Mersin 2. İdare Mahkemesi 20/09/2023 tarih ve E.2022/1655 sayılı kararı**ile, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, görevli yargı merciinin belirlenmesinin istenilmesine karar vermiş ve dava dosyalarını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir;

"...Uyuşmazlıkta, her ne kadar 21.01.2020 tarihinde Mersin İli, Yeşilçam Mahallesi Abdi İpekçi Caddesi üzerinde, caddenin sağ tarafından ilerlediği esnada 2 adet başıboş sokak köpeğinin üzerine saldırdığı, kurtulmaya çalıştığı esnada Dikilitaş mevkinden Mersin istikametine doğru seyir halinde olan ...SZ ...plakalı aracın çarpması sonucu yaralandığı, bu olay neticesinde idarelerin sahipsiz köpekler üzerinde denetim yükümlülüğünü gereği gibi yerine getiremediği ve hizmet kusuru bulunduğundan bahisle duyduğu korku, endişe, üzüntü ve yaşamış olduğu sağlık problemleri sebebiyle 75.000,00 TL manevi tazminatın 21/01/2020 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine dava açılmış ise de, dosyada fiziki ve UYAP'ta elektronik ortamda bulunan bilgi ve belgelerin incelenmesinden, davacının uğradığını ileri sürdüğü zararın, başıboş sokak köpeklerinin davacıya saldırması sonrasında davacının can havliyle karayoluna çıkması neticesinde yolda seyir halindeki kamyonla çarpışmasından kaynaklandığı, yani zararı doğuran olayın karayolunda meydana gelen kaza olduğu anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ve söz konusu maddenin yürürlük tarihinden sonra açılmış olduğu hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen manevi zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 31.10.2022 tarihli ve E:2022/427, K:2022/565 sayılı kararında, karayolunda seyir halindeki aracın başıboş köpeklerden kaçan çocuğa çarpması sonucu oluşan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın adli yargının görevinde olduğuna karar verdiği görülmektedir..."

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

5. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "*Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

6. 2918 sayılı Kanun'un "*Kapsam*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu kanun karayollarında uygulanırAncak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya

terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık

kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır. "

7. 2918 sayılı Kanun'un, "*Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri*" başlıklı 10. maddesi şöyledir:

(Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

"Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a) Kuruluş: Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler:

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak."

8. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik 110. maddesi şöyledir:

"İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"

9. 2918 sayılı Kanun'un geçici 21. maddesi şöyledir:

" (Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)
Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz."

10. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 09/07/2021 tarihli 7332 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle eklenen "*Belediyelerin sorumluluğu*" başlıklı Ek 1. maddesi şöyledir:

"Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar.

Birinci fıkrada belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür. Rehabilite edilen hayvanlar Bakanlıkça oluşturulan veri tabanına kaydedilir. Rehabilitasyon süreci tamamlanan hayvanların, bakımevine getiren belediye tarafından öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.

Rehabilite edilmemiş sahipsiz köpekler, belediyelerce hayvan bakımevlerinde veya geçici ünitelerde kısırlaştırılarak veri tabanına kaydedilir. Geçici ünitelerde yapılan kısırlaştırmalar sonrasında, köpekler alındıkları ortama bırakılmadan önce sağlıklarına kavuşmaları için gerekli tedbirler alınır. Bakanlık da bu kapsamdaki köpeklerin kısırlaştırılmasına her türlü yardımda bulunur."

B. Yargı Kararı

11. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararında şu gerekçe ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime

paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda birtartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN,'ın katılımlarıyla yapılan 08/01/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosya ekindeadli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raporter-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda ...SZ ...plakalı aracın seyir halindeyken, kendisini kovalayan sahipsiz köpeklerden kaçandavacıya çarparak kaza yapması vedavacının yaralanmasına sebebiyet vermesi nedeniyle uğranılan zararın sahipsiz hayvanlar üzerinde denetim ve gözetim yükümlüğü olan davalı idare tarafından tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

15. Tazminata konu edilen zararın bir trafik kazası sonucunda doğmuş olması nedeniylekonuya ilişkin özel düzenleme içeren Karayolları Trafik Kanunu yönünden bir değerlendirme yapmak gerekmektedir. Uyuşmazlık Mahkemesinin; 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik 110. maddesi ile2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesinin, anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmeyerek iptal istemini oy birliğiyle reddettiği 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararını gözeterek, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın/zararların tazmini istemiyle açılan bu davaların da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği yolunda,istikrarlı kararları bulunmaktadır.

16. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

17. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret

edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Mersin 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10/03/2022 tarih ve E.2021/364, K.2022/77 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Mersin 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10/03/2022 tarih ve E.2021/364, K.2022/77 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

08/01/2024 tarihinde Üyeler Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, 21/01/2020 tarihinde karayolunda seyir halindeki aracın başıboş köpeklerden kaçan çocuğa davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda çarpması sonucu oluştuğu ileri sürülen maddi ve manevi zararın, olayda kusurlu olduğu gerekçesiyle idareden tazmini istemiyle açılmıştır. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun, *"Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri"* başlıklı 10. maddesi şöyledir :

"Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a) Kuruluş: Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler:

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde,

yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak."

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununa 09/07/2021 tarihli 7332 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle eklenen "Belediyelerin sorumluluğu" başlıklı Ek 1. maddesinde de;

"Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar.

Birinci fıkrada belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür. Rehabilite edilen hayvanlar Bakanlıkça oluşturulan veri tabanına kaydedilir. Rehabilitasyon süreci tamamlanan hayvanların, bakımevine getiren belediye tarafından öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.

Rehabilite edilmemiş sahipsiz köpekler, belediyelerce hayvan bakımevlerinde veya geçici ünitelerde kısırlaştırılarak veri tabanına kaydedilir. Geçici ünitelerde yapılan kısırlaştırmalar sonrasında, köpekler alındıkları ortama bırakılmadan önce sağlıklarına kavuşmaları için gerekli tedbirler alınır. Bakanlık da bu kapsamdaki köpeklerin kısırlaştırılmasına her türlü yardımda bulunur." hükmü yer almaktadır.

Davalı Büyükşehir Belediye Başkanlığı bir kamu tüzel kişisidir. Anılan tüzel kişiliğe bağlı olarak ve kamusal kurallar çerçevesinde faaliyet gösteren Belediye organlarının eylem ve işlemleri de kamusal nitelikte olup kamu hizmeti kavramı çerçevesindedir. İstemin ileri sürülüş ve olayın gerçekleşme biçimine göre davanın anılan davalıya yöneltilmesinin nedeni de davalı Büyükşehir Belediyesi'nin hizmet kusuruna ilişkindir.

İdarenin kusura dayanan sorumluluğu, uygulamada *"hizmet kusuru"* kavramı ile anlatılmaktadır. Hizmet kusurunun üç durumda varlığı hem yargı içtihatları hem de öğreti tarafından kabul edilmiştir. Bu üç durum; hizmetin hiç işlememesi, hizmetin geç işlemesi ve hizmetin kötü işlemesidir.

Buna göre idare, kural olarak yürüttüğü kamu hizmeti ile nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup, idari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari Dava Türleri ve idari Yargı Yetkisinin Sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının *"b"* bendi gereğince *"idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar"* idari yargı yerinde tam yargı davası açabilecektir.

İdarenin kendi kuruluş Kanunu'nda belirlenen ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun*"Belediyelerin sorumluluğu"* başlıklı Ek 1. maddesi uyarınca yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği başıboş sokak köpeklerinin davacıya saldırması üzerine davacının can havliyle karayoluna çıkması neticesinde yolda seyir halindeki taşıtın çarpmasından kaynaklandığı) dolayısıyla başıboş köpeklerin toplanmaması sebebiyle yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Eyüp SARICALAR	Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN